

Príklady dobrej praxe

(úspešné projekty v realizácii s príspevkom k HP IS, HP TUR, HP RP a HP MRK)

opatrenie	4.1 Podpora sietí excelentných pracovísk výskumu a vývoja ako pilierov rozvoja regiónu v Bratislavskom kraji			
názov projektu	Centrum excelentnosti pre kontaminujúce látky a mikroorganizmy v potravinách			
prijímateľ	Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum			
celkové oprávnené výdavky	2 397 665,26 €			
z toho EÚ zdroje (ERDF)	2 038 015,47 €			
stručný opis projektu	Projekt je zameraný na vybudovanie unikátneho pracoviska pre exaktné postupy skúmania vzniku, eliminácie a hodnotenia prítomnosti kontaminujúcich látok a mikroorganizmov v potravinách.			
Popis príspevku k cieľom HP (TUR, IS, RP, MRK)	<p>TUR: Problematika zdravotného stavu priamo ovplyvňuje také faktory, ako priemerný vek, zdravé starnutie, šetrenie finančných zdrojov v sociálnych a zdravotných fondoch a v neposlednom rade ovplyvňuje významným spôsobom produktivitu práce. Realizácia projektu umožní zvýšiť neškodnosť potravín elimináciou niektorých karcinogénnych látok, ktoré sa v súčasnej dobe v potravinách nachádzajú, čím sa prispeje k zvýšeniu úrovne zdravotnej neškodnosti potravín.</p> <p>RP: Prijímateľ dlhodobo uplatňuje politiku rovnosti príležitostí pre mužov a ženy, o čom svedčí ekvivalentné postavenie žien vo funkciách vedúcich výskumných kolektívov i vo vedení organizácie, či platové podmienky. Realizáciou projektu sa podstatne zatraktívni táto oblasť výskumu, čo umožní ešte hlbšiu realizáciu oboch pohlaví a to najmä u pracovníkov mladšieho veku.</p>			
plnenie hodnôt vybraných indikátorov	Názov a merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota	Dosiahnutá hodnota
	Študenti doktorandského štúdia vlastnej organizácie a partnerov v projekte, ktorí využívajú poskytnutú podporu – ženy	0	3	8
	Študenti doktorandského štúdia vlastnej organizácie a partnerov v projekte, ktorí využívajú poskytnutú podporu – muži	0	1	1
	Výskumníci do 35 rokov vlastnej organizácie a partnerov, ktorí využívajú poskytnutú podporu – ženy	0	8	14
	Výskumníci do 35 rokov vlastnej organizácie a partnerov, ktorí využívajú poskytnutú podporu - muži	0	4	6
	Výskumníci nad 35 rokov vlastnej organizácie a partnerov, ktorí využívajú poskytnutú podporu – ženy	0	8	16
	Výskumníci nad 35 rokov vlastnej organizácie a partnerov, ktorí využívajú poskytnutú podporu - muži	0	6	7
	Počet výskumníkov iných organizácií, ktorí využívajú poskytnutú podporu	0	6	7
	Počet projektov spoločného výskumu slovenských a svetových výskumných a vývojových organizácií	0	2	3
	Počet publikácií v nekarentovaných časopisoch	0	15	21,8
	Počet prác publikovaných v nerecenzovaných vedeckých periodikách a zborníkoch	0	40	40,57
	Objem finančných prostriedkov poskytnutých na projekty venované problematike zdravotného stavu obyvateľstva	0	2 119 998,00	2 092 152,00

Kvalitatívny popis dosiahnutých výsledkov:

Organizácia bude už aj po materiálnej stránke a z hľadiska vybavenia prístrojovou technikou schopná úspešne riešiť najnáročnejšie vedeckovýskumné medzinárodné a národné projekty zaoberajúce sa vznikom, prítomnosťou a spôsobmi eliminácie kontaminujúcich látok z potravín, ako sú napr. mykotoxíny (a ich producenti), akrylamid, polycyklické aromatické uhľovodíky, patogénne mikroorganizmy a alergény. Z tohto pohľadu bude lídrom nie len v Bratislavskom kraji, ale význam a možnosti pracoviska presiahnu hranice nie len SR, ale aj EÚ. Organizácia sa už teraz stala spolupracujúcim pracoviskom Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín, ale aj Svetovej organizácie pre výživu a poľnohospodárstvo FAO. Organizácia sa stane expertným pracoviskom pre Rýchly výstražný systém v potravinách a krmivách lokalizovaného pri Európskej komisii a bude schopná vykonávať hodnotenie rizika vyplývajúceho z prítomnosti kontaminujúcich látok, mikroorganizmov a alergénov v potravinách.

Zhodnotenie dopadu projektu:

Výsledkom riešenia projektu bude vytvorenie národného centra excelentnosti komplexne pokrývajúceho problematiku vzniku, prítomnosti, hodnotenia, analýzy, eliminácie a zániku vybraných potravinových kontaminantov, alergénov a mikroorganizmov v potravinách.

Zvýšenie kvality a bezpečnosti potravín bude rezultovať v zníženej miere rizika ohrozenia zdravia vyplývajúceho z konzumácie potravín. Detailné znalosti z oblasti technológie potravín a mechanizmov vzniku kontaminantov umožnia efektívne znižovanie obsahu kontaminantov úpravou technologických procesov výroby. Vytvorí sa excelentné konzultačné stredisko pre výrobnú sféru za účelom poradenstva pri znižovaní kontaminantov, alergénov a mikroorganizmov v potravinách, čo bude mať významný vplyv na zvýšenie konkurencieschopnosti slovenských potravinárskych výrobkov. Vytvorí sa silný a kompetentný národný partner pre komunikáciu s Európskym úradom pre bezpečnosť potravín. Zabezpečí sa kvalifikovaný prístup vo výskume a detekcii prítomnosti ďalších potravinových kontaminantov a mikroorganizmov.

Udržateľnosť projektu:

Udržateľnosť výsledkov projektu je daná existenciou samotnej organizácie, ktorá je jedným z nosných vedomostných pilierov rezortu pôdohospodárstva SR. Podľa Nariadenia č.178/2002 sú členské krajiny povinné realizovať národné programy rozvoja hodnotenia rizika vyplývajúceho z prítomnosti kontaminantov v potravinách. V SR je to práve Výskumný ústav potravinársky, ktorý realizuje túto činnosť a keďže sa jedná o vysoko kvalifikovanú činnosť, žiadny iný subjekt vzhľadom na materiálne a personálne požiadavky nie je schopný túto činnosť vykonávať. Rezort pôdohospodárstva SR v dlhodobom horizonte garantuje finančnú podporu neinvestičného charakteru na riešenie problematiky kontaminantov a mikroorganizmov v potravinách, okrem toho organizácia bude schopná získavať ďalšie projekty ako na medzinárodnej, tak aj národnej scéne minimálne na doterajšej úrovni. Túto skutočnosť podporuje aj stabilizovaný stav vyprofilovaných vedeckovýskumných pracovníkov, ktorí sú všetci ešte v aktívnom veku s perspektívou pôsobenia v časovom horizonte minimálne 15 rokov. Tieto skutočnosti jednoznačne dokumentujú udržateľnosť projektu v dlhodobom časovom horizonte.

Fotografie z miesta realizácie projektu:

opatrenie	4.2 Prenos poznatkov a technológií získaných výskumom a vývojom do praxe v Bratislavskom kraji			
názov projektu	REVOGENE - Výskumné centrum molekulárnej genetiky			
prijímateľ	GENETON, s.r.o.			
celkové oprávnené výdavky	2 779 413,40 €			
z toho EÚ zdroje (ERDF)	2 077 290,52 €			
stručný opis projektu	Cieľom projektu je realizácia špičkového aplikovaného výskumu v oblasti molekulárnej genetiky a posilnenie spoločnej výskumnej základne podnikateľskej a akademickej sféry.			
Popis príspevku k cieľom HP (TUR, IS, RP, MRK)	<p>IS: Každá výskumná inštitúcia v súčasnosti musí okrem ľudských zdrojov a moderných prístrojov disponovať aj zodpovedajúcim vybavením v oblasti informačných a komunikačných technológií – tak v oblasti hardvéru, ako aj základného a aplikovaného softvéru. Špeciálne v oblasti relevantnej pre projekt väčšina aj samotných prístrojov a zariadení má priamu väzbu na informačné technológie a práca na prístrojoch obstaraných v rámci predkladaného projektu naďalej zvyšuje IKT gramotnosť výskumníkov a poskytuje spätnú väzbu samotným výrobcam prístrojovej techniky na zlepšenie svojich produktov reflektujúcich prax.</p> <p>RP: Projekt garantuje rovnaké zaobchádzanie s mužmi a ženami v ich pracovných pozíciách a zabezpečuje predchádzanie všetkým formám diskriminácie a ich elimináciu. Projekt zapája do aktivít formou ukážky priebehu a výstupov projektu doktorandov vlastnej organizácie a výskumníkov do 35 rokov. Z hľadiska rovnosti príležitostí projekt rešpektuje prirodzenú štruktúru mužov a žien v týchto kategóriách a umožňuje rovnaký prístup všetkým záujemcom. Prijímateľ projektu - GENETON s.r.o., ako aj partner projektu - Univerzita Komenského v Bratislave, Prírodovedecká fakulta dodržiujú rovnosť príležitostí z hľadiska veku, pohlavia, etnika, zdravotného postihnutia, náboženského vyznania apod.</p> <p>TUR: Projekt v sebe efektívne prepája všetky tri zložky trvaloudržateľného rozvoja – spoločenskú tým, že v sebe prepája vzdelávanie, vedu a inovácie; hospodársku tým, že výstupy projektu budú priamo využiteľné pre kľúčové nosné odvetvia priemyslu na Slovensku a tretiu - environmentálnu zložku tým, že projekt rieši využitie výskumu a vývoja v priamej väzbe na ochranu zdravia obyvateľstva.</p>			
plnenie hodnôt vybraných indikátorov	Názov a merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota	Dosiahnutá hodnota
	Študenti doktorandského štúdia vlastnej organizácie a partnerov v projekte, ktorí využívajú poskytnutú podporu – ženy	0	5	5
	Študenti doktorandského štúdia vlastnej organizácie a partnerov v projekte, ktorí využívajú poskytnutú podporu – muži	0	2	2
	Výskumníci do 35 rokov vlastnej organizácie a partnerov, ktorí využívajú poskytnutú podporu – ženy	0	2	2
	Výskumníci do 35 rokov vlastnej organizácie a partnerov, ktorí využívajú poskytnutú podporu - muži	0	3	3
	Počet publikácií v nekarentovaných časopisoch	0	2	5
	Počet prác publikovaných v nerefenzovaných vedeckých periodikách a zborníkoch	0	5	6,33
	Počet zriadených výskumno-vývojových centier orientovaných na určité hospodárske odvetvie	0	1	1
	Počet realizovaných nástrojov na propagáciu výskumu a vývoja a popularizáciu ich výsledkov v širšej verejnosti	0	10	17

	Počet projektov podporujúcich výskum a vývoj v oblasti IKT	0	1	1
	Objem finančných prostriedkov poskytnutých na projekty venované problematike zdravotného stavu obyvateľstva	0	1 888 450,00	1 128 652,49

Kvalitatívny popis dosiahnutých výsledkov:

Projekt a vytvorené výskumné centrum umožnia realizovať aplikovaný výskum medzinárodnej kvality v oblasti molekulárnej genetiky v prepojení na oblasť biotechnológií, progresívnych materiálov a znalostných technológií s podporou IKT. Priamym výstupom projektu budú nové metódy a postupy NGS sekvenovania genómov, exómov, transkriptómov a metagenómov so zameraním na molekulárnu medicínu, ktoré umožnia využiť získané poznatky v špecializovanej molekulárno-genetickej diagnostike. Výrazným spôsobom sa zvýši aj kvalita vzdelávania na treťom stupni vysokoškolského štúdia.

Zhodnotenie dopadu projektu:

Projekt v rámci svojich aktivít prispeje k rozvoju Bratislavského regiónu, založenému na využívaní nových vedomostí. Zriadenie spoločného výskumného centra, ako aj realizácia priemyselného výskumu a jeho výsledky umožnia výraznejším spôsobom zapájať sa do medzinárodných projektov, aktivít a iniciatív. Projekt bude mať dlhodobé multiplikačné efekty najmä v oblasti verejného zdravia a zdravotného stavu obyvateľstva, vzdelávania, zamestnanosti a inovácií. Realizovanými výsledkami, ako aj následne výstupmi projektu bude v súlade s cieľom výzvy posilnená spoločná výskumná základňa podnikateľskej a akademickej sféry.

Udržateľnosť projektu:

Projekt predstavuje jednu z komplementárnych čiastkových aktivít z oblasti celonárodnej iniciatívy vybudovať na Slovensku v rámci partnerstva špičkových akademických inštitúcií a priemyselných partnerov pôsobiach v oblasti biomedicíny a biotechnológií národné kompetenčné centrum s medzinárodným významom. Jeho hlavným poslaním bude zlepšiť koordináciu výskumných aktivít v oblasti molekulárnej genetiky a vytvoriť tak podmienky na riešenie domácich a medzinárodných projektov základného a aplikovaného výskumu pri efektívnejšom využití prostriedkov, ktoré okrem iného pomôžu vytvoriť podstatne lepšiu infraštruktúru vrátane potrebného moderného prístrojového vybavenia. Udržateľnosť projektu garantuje aj už teraz dohodnutá spolupráca s celým radom domácich a zahraničných subjektov z akademickej a priemyselnej sféry.

opatrenie	1.1 Obnova a budovanie technickej infraštruktúry výskumu a vývoja			
názov projektu	Systémová biológia pre ochranu, reprodukciu a využitie rastlinných zdrojov Slovenska			
prijímateľ	Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum			
celkové oprávnené výdavky	2 309 940,66 €			
z toho EÚ zdroje (ERDF)	1 963 449,56 €			
stručný opis projektu	Projekt je zameraný na skvalitnenie infraštruktúry výskumu a vývoja modernizáciou existujúcej techniky a spojením špičkovej laboratórnej techniky s informačnými a komunikačnými technológiami.			
Popis príspevku k cieľom HP (TUR, IS, RP, MRK)	<p>IS: Infraštruktúra pre informačné a komunikačné technológie dovoľí vybudovať technický základ pre základné a nadstavbové spracovanie výsledkov výskumu v systémovej biológii biologických zdrojov, efektívnu komunikáciu v rámci a medzi výskumnými tímami. Sofistikované spracovanie a integrovanie výsledkov z výskumu v systémovej biológii rastlín umožní identifikovať nové súvislosti a zákonitosti v analyzovaných biologických zdrojoch s potenciálnym využitím a dopadmi do inovácií vo vlastných programoch vývoja, zvýšia už existujúci záujem malých a stredných podnikov o realizovanie výsledkov výskumu a ich využití pre zvýšenie pridanej hodnoty ich produktov.</p> <p>RP: Projekt v plnej miere prispieva k naplneniu horizontálnej priority - Rovnosť príležitostí. Na aktivitách projektu sa vo výskumno-vývojových úlohách podieľajú odborníci nad 35 rokov, rovnako ženy ako muži, bez ohľadu na pohlavie, vek, rasu alebo vyznanie. Celý proces realizácie projektu poslúži k zvýšeniu úrovne vedecko-výskumnej činnosti. Projektom sa dosiahne modernizácia a skvalitňovanie technickej infraštruktúry výskumu a vývoja pre zvýšenie konkurencieschopnosti a schopnosti efektívne spolupracovať s výskumnými inštitúciami v EÚ a v zahraničí, ako aj so subjektmi spoločenskej a hospodárskej praxe prostredníctvom transferu poznatkov a technológií.</p>			
plnenie hodnôt vybraných indikátorov	Názov a merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota	Dosiahnutá hodnota
	Študenti doktorandského štúdia vlastnej organizácie a partnerov v projekte, ktorí využívajú poskytnutú podporu – ženy	0	3	0
	Výskumníci do 35 rokov vlastnej organizácie a partnerov, ktorí využívajú poskytnutú podporu – ženy	0	6	6
	Výskumníci nad 35 rokov vlastnej organizácie a partnerov, ktorí využívajú poskytnutú podporu – ženy	0	12	12
	Výskumníci nad 35 rokov vlastnej organizácie a partnerov, ktorí využívajú poskytnutú podporu - muži	0	10	10
	Počet vybudovaných lokálnych počítačových sietí	0	1	0
	Počet publikácií v nekarentovaných časopisoch	0	1	0
	Počet prác publikovaných v nerecenzovaných vedeckých periodikách a zborníkoch	0	2	3
	Objem finančných prostriedkov vynaložených na budovanie a modernizáciu IKT na pracoviskách výskumu a vývoja	0	500 000	0

Kvalitatívny popis dosiahnutých výsledkov:

Projekt dobuduje technickú infraštruktúru potrebnú pre „high-tech“ pracovisko pre systémovú biológiu rastlín o analýzy biologických (genetických) zdrojov rastlín na úrovni testovania exprese génov systémom DNA microarray, identifikovania produktov exprese génov a testovania vybraných funkčných vlastností chemických substancií rastlín, analýzy faktorov prostredia a ich reflexie v chemickom zložení biologických zdrojov. Dobuduje jedinečnú infraštruktúru na národnej úrovni a zároveň relevantnú konkurencii na medzinárodnej úrovni, čím sa zásadne zlepšia možnosti na zapojenie sa do medzinárodnej výskumnej kooperácie.

Zhodnotenie dopadu projektu:

Vybudovaním pracoviska systémovej biológie dôjde ku koncentrovaniu výskumu a vývoja v oblasti ochrany a využitia biologických zdrojov a posilnia sa predpoklady pre fungovanie pracoviska systémovej biológie ako centra pre transfer poznatkov do hospodárskej praxe. Vytvorenie pracoviska systémovej biológie bude mať dopad na zamestnanosť vytvorením nových pracovných miest vo výskume a vývoji a nových doktorandských pozícií. Spojenie výskumu a edukácie bude mať pozitívny vplyv na orientovanie edukácie, napr. vytvorením nových študijných programov, integrovaním nových vyučovacích predmetov, orientovaním diplomových a doktorandských prác študentov partnera. Podporou ochrany, reprodukcie, využívania biologických zdrojov pre poľnohospodárstvo a procesov tvorby nových biologických zdrojov sa docieli zlepšenie bilancie zahraničného obchodu v rezorte poľnohospodárstva (zníženie dovozu osív zahraničných odrôd), zvýšenie zamestnanosti v slovenských šľachtiteľských a semenárskych organizáciách, pestovanie odrôd geneticky a biologicky prispôbených na vysoko variabilné pôdno-klimatické podmienky Slovenska, a tým zníženie negatívneho dopadu ich pestovania na životné prostredie (nižšie používanie syntetických pesticídov). Pozitívom bude aj zapojenie sa do výskumných programov EÚ prostredníctvom viacerých mechanizmov pre podporu výskumu a spolupráce, zvýšenie kvality edukačného procesu, hlavne v II. a III. stupni vysokoškolského vzdelávania a vytvorenie podmienok pre využitie investícií do vzdelania udržaním ľudského potenciálu v domácom výskume a vývoji.

Udržateľnosť projektu:

Udržateľnosť projektu je zaručená charakterom pracoviska prijímateľa a najmä jeho činnosťami. V oblasti ochrany, reprodukcie a využívania biologických zdrojov pracuje už viac ako 60 rokov a je jediné takéhoto charakteru na Slovensku s vybudovanou unikátnou infraštruktúrou (Génová banka SR pre semenné druhy rastlín). To znamená, že obstaraním plánovanej infraštruktúry nebude vykonávanie výskumu a vývoja v systémovej biológii rastlín zahájené, ale zásadným spôsobom bude podporené jeho pokračovanie a posilní sa jeho udržateľnosť. Udržateľnosť je zabezpečená aj už existujúcimi väzbami na subjekty hospodárskej praxe a univerzity. Udržateľnosť v určitej miere zaručujú aj kontakty a úzka spolupráca s rovnako zameranými inštitúciami v zahraničí, najmä v blízkom zahraničí (Česká republika, Maďarsko, Nemecko, Poľsko).

opatrenie	4.2 Prenos poznatkov a technológií získaných výskumom a vývojom do praxe v Bratislavskom kraji			
názov projektu	Univerzitný vedecký park pre biomedicínu Bratislava			
prijímateľ	Slovenská akadémia vied			
celkové oprávnené výdavky	39 539 681,70 EUR			
z toho EÚ zdroje (EFRR)	33 608 729,44 EUR			
stručný opis projektu	Projekt je zameraný na vybudovanie a sprevádzkovanie Univerzitného vedeckého parku pre biomedicínu a vytvorenie platformy pre technologický transfer. Univerzitný vedecký park pre biomedicínu Bratislava bude v rámci biomedicínskeho výskumu koncentrovať špičkových vedcov, multidisciplinárne prístupy a efektívne využívanie infraštruktúry. Súčasťou výskumu bude aj štatisticko-prognostická analýza rizikových prvkov morbidity a mortality spoločensky závažných ochorení.			
Popis príspevku k cieľom HP (RP, IS, TUR)	<p>RP: Projekt garantuje rovnaké zaobchádzanie s mužmi i ženami v ich pracovných pozíciách a zabezpečuje elimináciu a predchádzanie všetkým formám diskriminácie. Projekt bude zapájať do aktivít formou ukážky priebehu a výstupov projektu doktorandov vlastnej organizácie, výskumníkov do 35 rokov a výskumníkov nad 35 rokov. Z hľadiska rovnosti príležitostí projekt rešpektuje prirodzenú štruktúru mužov a žien v týchto kategóriách a umožňuje rovnaký prístup všetkých záujemcom o ukážku priebehu a výstupov projektu. UK dodržiava rovnosť príležitostí z hľadiska veku (Celoživotné vzdelávanie, Univerzita tretieho veku), pohlavia, etnika (rómovia resp. cudzinci), zdravotného postihnutia, náboženského vyznania a pod.</p> <p>TUR: Projekt v sebe efektívne prepája všetky tri zložky trvaloudržiateľného rozvoja – spoločenskú tým, že v sebe prepája vzdelávanie, vedu a inovácie, hospodársku tým, že výstupy projektu budú priamo využiteľné pre kľúčové nosné odvetvia priemyslu na Slovensku a tretiu zložku tým, že projekt rieši využitie výskumu a vývoja v priamej väzbe na ochranu zdravia obyvateľstva.</p> <p>IS: Každá výskumná inštitúcia v súčasnosti musí okrem ľudských zdrojov a moderných prístrojov disponovať aj zodpovedajúcim vybavením v oblasti informačných a komunikačných technológií – tak v oblasti hardvéru, ako aj základného a aplikovaného softvéru. Špeciálne v oblasti relevantnej pre projekt väčšina aj samotných prístrojov a zariadení má priamu väzbu na informačné technológie a práca na prístrojov obstaraných v rámci predkladaného projektu naďalej zvyšuje IKT gramotnosť výskumníkom a poskytuje spätnú väzbu samotným výrobcam prístrojovej techniky na zlepšenie svojich produktov reflektujúcich prax.</p>			
plnenie hodnôt vybraných indikátorov	<i>Názov a merná jednotka</i>	<i>Východisková hodnota</i>	<i>Cieľová hodnota</i>	<i>Dosiahnutá hodnota</i>
	Výskumníci nad 35 rokov vlastnej organizácie a partnerov, ktorí využívajú poskytnutú podporu - muži	0	6	16
	Výskumníci nad 35 rokov vlastnej organizácie a partnerov, ktorí využívajú poskytnutú podporu - ženy	0	6	12

Kvalitatívny popis dosiahnutých výsledkov:

Projekt začal v auguste 2013 stavebnými prácami na vybudovanie vedeckých pracovísk, a momentálne sa nachádza vo fáze vydávania kolaudačného rozhodnutia. Partneri začali realizovať výskumnú činnosť v oblasti biomedicíny nádorových opatrení, ktorej výsledkom bola publikácia v danej oblasti. Prístrojové vybavenie je dodané a prebieha zariadenie výskumných pracovísk.

Zhodnotenie dopadu projektu:

Bezprostredným výsledkom projektu budú nové postupy na produkciu a purifikáciu rekombinantných proteínov. Budú vypracované viaceré stratégie pre tvorbu rekombinantných kmeňov produkujúcich vysoké množstvá proteínov ako aj rôzne metódy ich purifikácie, čo umožní prispôsobiť postup biologickým a chemickým vlastnostiam produkovaného proteínu. Výsledky získané počas riešenia projektu poskytnú metódy na produkciu rekombinantných proteínov s vysokou čistotou, s neporušenou biologickou aktivitou, vo vysokých množstvách a za dostupnú cenu. Tieto

výsledky budú umožnené versatilitou expresných systémov a efektívnym spôsobom purifikácie. Získanie čistých proteínov je nevyhnutnou podmienkou pre štúdium jeho vlastností a biologických funkcií v organizme. Preto výsledky projektu budú užitočné pre vedcov na pracovisku predkladateľ a v spolupracujúcich vedeckých inštitúciách. Ďalšími partnermi sú biotechnologické firmy pôsobiace na Slovensku, s ktorými budeme spolupracovať a konzultovať pri vývoji postupov na produkciu a purifikáciu proteínov používaných k terapeutickým účelom. Významným prínosom projektu bude aj jeho vplyv na vzdelávanie mladých odborníkov v molekulárnej biológii a biotechnológii.

Udržateľnosť projektu:

Projekt je súčasťou aktivít zameraných na budovanie moderného výskumného centra v oblasti biotechnológií a biomedicíny a komplementárnym spôsobom nadväzuje na schválený projekt centra excelentnosti v rámci príslušných výziev z Operačného programu Výskum a vývoj „Centum excelentnosti pre využitie informačných biomakromolekúl na zlepšenie kvality života“ a je v súlade s dlhodobým plánom strategického rozvoja UK. Realizácia projektu prispeje k významnému kvalitatívnemu zlepšeniu úrovne súvisiaceho výskumu v projektoch 7. RP EU, iných medzinárodných projektoch, v projektoch APVV a VEGA realizovanému na Prírodovedeckej fakulte UK. Projekt, predovšetkým vybudovanú infraštruktúru, budú využívať výskumníci a študenti organizácie žiadateľa. V rámci vzdelávacieho procesu zaradíme prednášky a cvičenia využívajúce infraštruktúru a aktivity projektu a tým prispejeme ku skvalitneniu vzdelávacieho procesu študentov na VŠ príslušného zamerania. Uvedené zabezpečí, že výsledky projektu budú využívané viac než 200 výskumníkmi a študentmi aj v tomto kontexte.

Fotografie:

Zoznam publikácií k HP MRK (stav k 31. 12. 2014)

Kód projektu 26220220143

Názov publikácie: Vývoj populácie východoslovenskej obce Jarovnice

Autori: Mária Karabinošová, Ján Sabo, Anton Karabinoš

Kód projektu 26220120058

Rimárová K.: The Health of the Roma People in Central and Eastern Europe, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Equilibria, 2010, ISBN 978-80-7097-822-1. (10%)

Rosicova, K., Madarasova Geckova, A. et al.: Socioeconomic factors, ethnicity and alcohol-related mortality in regions in Slovakia. What might a tree analysis add to our understanding?, Health and Place 17 (2011) 701–709 (20%)

Kolarčík, P., Madarasova Geckova, A. et al.: Is antisocial behaviour among Roma and non-Roma adolescents in Slovakia related to accidents and injuries prevalence? European Journal of Public Health, 2011 21, Supplement 1, 236 (30%)

Kolarčík, P., Rimarova, K., Madarasova Geckova, A. et al.: Social support among Roma and non-Roma adolescents: Does it contribute to risky health behaviours?, Psychology & Health 2011, 26, Supplement 2, 150. (30%)

Kolarčík, P., Madarasova Geckova, A. et al.: Accidents and injuries and health care use among Roma and non-Roma adolescents in Slovakia, European J. of Public Health 2010, 20, Supplement 1, 221-222. (0%)

Madarasová Gecková, A., Veselská, Z., Kollárová, J. eds. (2011) Sociálne determinanty zdravia školákov. HBSC - Slovensko - 2009/2010. Košice: Equilibria, ISBN 978-80-89284-73-3 (brož.). (30%)

Hubková B., ... Guzy J., Mareková M., et al.: Hodnotenie zdravotného stavu marginalizovaných rómskych komunit na východnom Slovensku. Močové parametre. Laboratórna diagnostika. 2012, roč. XVII, č. 1, 38 – 47 (100%)

Bobakova, D., Madarasova Geckova, A., et al. Does the influence of peers and parents on adolescents' drunkenness differ between Roma and non-Roma adolescents in Slovakia? Ethnicity & Health, 17, 5 (2012), 531 - 541. (30%)

Rudohradská, P., Halánová, et al.: Prevalence of intestinal parasites in children from minority group with low hygienic standards in Slovakia. HELMINTOLOGIA 2012, 49, 2, 63 – 66 (50%)

Hijová, E., Madarasová-Gecková, A. et al.: Stravovacie zvyklosti a výživa Rómov, Lekársky Obzor, 61, 10, 2012, 358-362 (100 %)

Babinska, I., Madarasova Geckova A., et al.: Is the cardiovascular risk profile of people living in Roma settlements worse in comparison with the majority population in Slovakia? International Journal of Public health. 2013 (30%)

Jarčuška, Pa., Bobakova, D., Madarasova Geckova A., et al.: Are barriers in accessing health services in the Roma population associated with worse health status among Roma? International Journal of Public health. 2013, (30%)

Sudzinova, A., Nagyova, I., Studencan, M., Rosenberger, J., Skodova, Z., Vargova, H., Middel, B., Reijneveld, SA., van Dijk, JP.: Roma coronary heart disease patients have more medical risk factors. and greater severity of coronary heart disease than non-Roma., International Journal of Public Health 2013, 58, 3:409-415 (20%)

Tkáčiková, S., Mareková, et. al.: Hmotnostná spektrometria a možnosti jej využitia v diagnostike, Laboratórna diagnostika, Časopis pre pracovníkov diagnostických laboratórií, vydáva Slovak Society of Clinical Biochemistry, číslo 1/2013, Ročník XVIII., str. 94-99, ISSN 1335-2644, (50 %)

Hubková, B., Tkáčiková, S., Guzy, J., Mareková, M., HEPA-META tím. Zdravie Rómov na východnom Slovensku. Individual and Society, 2014, Vol. 17, No. 1. (50 %)

Sudzinova, A., Nagyova, I., Studencan, M., Rosenberger, J., Skodova, Z., Vargova, H., Middel, B., Reijneveld, SA., van Dijk, JP.: Roma coronary heart disease patients have more medical risk factors. and greater severity of coronary heart disease than non-Roma., International Journal of Public Health 2013, 58, 3:409-415 (20%)

Madarasová-Gecková, A.: Health of Roma living in Roma settlements. Microbial Ecology in Health and Disease. 24 (suppl.), 2013, 10-11. (100%)

Babinská, I., Madarasová-Gecková, A., Kollárová, J. Vplyv sociálnej opory a zdravia na životnú spokojnosť v populácii žijúcej v segregovaných rómskych osadách. XIII. Červenkové dni preventívnej medicíny s medzinárodnou účasťou, Tále, 23.-25. apríla 2014, Banská Bystrica: Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici, 2014. 19. (33%)

Rimárová K. : Prehľad výsledkov štúdií zdravotného stavu minoritnej rómskej populácie v oblasti rastu detí, vplyvu na graviditu a frekvencie infekčných ochorení, In: Zborník odborných a vedeckých príspevkov projektov zo ŠF EÚ, Košice, november 2013, s. 159-167, (100 %)

Majerník J., Švida M. : Využitie informačných a komunikačných technológií na zvyšovanie vzdelanostnej úrovne a kvalifikácie pre uplatnenie na trhu práce u rómskej populácie, In: Zborník odborných a vedeckých príspevkov projektov zo ŠF EÚ, Košice, november 2013, s. 134-140, (100%)

Kmeťová, M., Čurová, K., Lovayová, V., Sabol, M., Siegfried, L. : Detekcia génov adhérence u *Escherichia coli* izolovaných z rôzneho klinického materiálu od imunokompromitovaných pacientov, In: Zborník odborných a vedeckých príspevkov projektov zo ŠF EÚ, Košice, november 2013, s. 124-129, (80%)

Lovayová, V., Rimárová, K., Pastvová, L., Nagyová, M., Kmeťová, M., Sabol, M., Siegfried, L. : Výskyt parazitárnych a infekčných ochorení v rómskej populácii vo Východoslovenskom regióne, In: Zborník odborných a vedeckých príspevkov projektov zo ŠF EÚ, Košice, november 2013, s. 130-133, (100%)

Sudzinova, A., Rosenberger, J., Nagyova, I. : Predictors of eight year's mortality of Roma and non-Roma patients after coronary angiography, In: Zborník odborných a vedeckých príspevkov projektov zo ŠF EÚ, Košice, november 2013, s. 176-181, (100%)

Nagyova, I., Silarova, B. : Hostility and health quality of life in Roma and non-Roma coronary heart disease patients, In: Zborník odborných a vedeckých príspevkov projektov zo ŠF EÚ, Košice, november 2013, s. 152-158, (100%)

Rimárová K. : Prehľad výsledkov štúdií zdravotného stavu minoritnej rómskej populácie v oblasti rastu detí, vplyvu na graviditu a frekvencie infekčných ochorení, In: Zborník odborných a vedeckých príspevkov projektov zo ŠF EÚ, Košice, november 2013, s. 159-167, (100%)

Rimárová K. : Hodnotenie držania tela v mladšej školskej populácii rómskych a nerómskych detí v závislosti od vplyvu antropometrických ukazovateľov, In: Zborník odborných a vedeckých príspevkov projektov zo ŠF EÚ, Košice, november 2013, s. 168-175, (100%)

Sudzinova A., Rosenberger J., Nagyova I. : Predictors of eight year's mortality of Roma and non-Roma patients after coronary angiography, In: Zborník odborných a vedeckých príspevkov projektov zo ŠF EÚ, Košice, november 2013, s. 176-181, (100%)

Lovayová V., Rimárová K., Pastvová L., Nagyová M., Kmeťová M., Sabol M., Siegfried L. : Výskyt parazitárnych a infekčných ochorení v rómskej populácii vo Východoslovenskom regióne, In: Zborník odborných a vedeckých príspevkov projektov zo ŠF EÚ, Košice, november 2013, s. 130-133, (100%)

Kód projektu 26220120067

Dragašek, J., Chylová, M.: Postavenie repetitívnej transkraniálnej magnetickej stimulácie v liečbe depresie vo svetle súčasných poznatkov. *Psychiatria pre prax*, 3, 14 (2013), 94 – 98. (100%)

Hubková, B., Tkáčiková, S., Guzy, J., Mareková, M., HEPA-META tím. Zdravie Rómov na východnom Slovensku. *Individual and Society*, 2014, Vol. 17, No. 1. (50%)

Stupák, M., Stupáková, N., Veselá, J., Guzy, J., Mareková, M, Zdravotný profil marginalizovaných rómskych komunít na Slovensku, Zborník odborných a vedeckých príspevkov projektov zo štrukturálnych fondov Európskej Únie, 2013, 85. (100%)

Madarasová Gecková, A. et.al., Socioeconomic characteristics of the population living in Roma settlements and association with health and health-related behaviour, *Cent. Eur. J. Public Health*, Supplement 2014, 22, 57-64. (40%)

Madarasová Gecková, A., HEPAMETA – Prevalence of Hepatitis B/C and Metabolic Syndrome in Population Living in Separated and Segregated Roma Settlements: A Methodology for a Crosssectional Population Based Study Using Community—Based Approach, *Cent. Eur. J. Public Health*, Supplement 2014, 22, 6-11. (40%)

Hubková, B. et.al., Assessment of Clinical Biochemical Parameters in Roma Minority Residing in Eastern Slovakia Compared with the Majority Population, *Cent. Eur. J. Public Health*, Supplement 2014, 22, 12-17. (20%)

Ďalšie príklady úspešných projektov s relevanciou k HP sú aj v *Prílohe č. 7a a č. 7b*.